

БЕЖБЕ 9

- ПОВЕЗАНОСТ ГРАФОВА -

ШЕТА $W = v_0 e_1 v_1 e_2 v_2 \dots v_{k-1} e_k v_k$
 $= v_0 v_1 v_2 \dots v_{k-1} v_k$

СТАЗА - нема понављања грана

ПУТ - нема понављања чворова

Чворови u и v су ПОВЕЗАНИ у G

$\Leftrightarrow \exists u-v$ пут у G

$\omega(G)$ - број компоненти повезаности графа G

G је ПОВЕЗАН $\Leftrightarrow \forall u, v \in V(G)$ u и v повезани
 $\Leftrightarrow \omega(G) = 1$

$d(v)$ - степen чвора v
 $d(u, v)$ - најkraћи пут између u и v
 $d(G)$ - дијаметар

РАСТОЈАЊЕ између чворова u и v
 $d_G(u, v)$ - дужина најkraћег $u-v$ пута у G

Дијаметар графа G

$$d(G) = \max_{u, v \in V(G)} d(u, v)$$

P_5 $d(P_5) = 4$

C_5 $d(C_5) = 2!$

C_n $d(C_n) = \lfloor \frac{n}{2} \rfloor$

1. Нека је G повезан граф са n чворова и $\Delta(G) \leq 2$. Тада је $G \cong C_n$ или $G \cong P_n$.
 G повезан $\Rightarrow$ нема изоловане чворове $\left. \vphantom{\begin{matrix} G \text{ повезан} \\ \Delta(G) \leq 2 \end{matrix}} \right\} \Rightarrow d(v) \in \{1, 2\}, \forall v \in V(G)$
 $\Delta(G) \leq 2$

• Ако G има висетни чвор, онда из услова задатка добијемо да је једино могуће да је $G \cong P_n$

• Ако G нема висетни чвор, сви чворови су степена 2, па је $G \cong C_n$.

2. Докажимо да је за сваки граф G бар један од графова G и $\bar{G}$ повезан.

Ако је G повезан, изврђење је доказано.

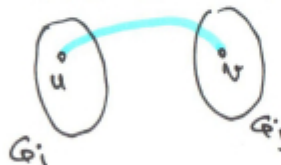
Претпоставимо да је G неповезан, тј. $\omega(G) = k \geq 2$. Докажујемо да је тада $\bar{G}$ повезан.

Нека су $G_1, G_2, \dots, G_k$ компоненте повезаности графа G .

Посматрајмо произвољне чворове $u, v \in V(\bar{G}) = V(G)$

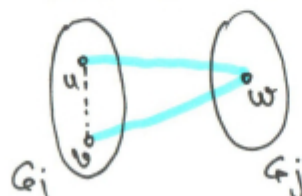
• Нека $u \in V(G_i), v \in V(G_j)$

$uv \notin E(G)$ јер су у различитим компонентима повезаности чворови u и v

$uv \in E(\bar{G}) \Rightarrow u$ и v су повезани у $\bar{G}$

• Нека $u, v \in V(G_i)$

Како $\omega(G) = k \geq 2$, знамо да $\exists G_j, G_i \neq G_j$

$\Rightarrow \exists w \in V(G_j)$

Како смо мало пре добијали $vw \in E(\bar{G})$

$\Rightarrow u-w-v$ је пут дужине 2 у $\bar{G}$

$\Rightarrow \bar{G}$ је повезан граф!

3. Ако je G graf sa $n \geq 3$ čvorova, takav da je $\delta(G) \geq \frac{n-1}{2}$, dokazati da je G povezan.
 Pretpostavimo $\omega(G) = k \geq 2$. Neka su $G_1, G_2, \dots, G_k$ komponente povezanosti grafa G .

Posmatrajmo G_i . Neka $v_i \in V(G_i)$

$$|V(G_i)| \geq 1 + \underset{v_i}{\frac{n-1}{2}} = \frac{n+1}{2}, \forall i=1,2,\dots,k$$

$\uparrow$ susedi čvora v_i

$$\underset{n}{|V(G)|} = |V(G_1)| + |V(G_2)| + \dots + |V(G_k)| = \sum_{i=1}^k |V(G_i)| \geq 2 \cdot \frac{n+1}{2} = n+1$$

$n \geq n+1 \quad \nabla$

$\Rightarrow G$ je povezan graf

II način: Neka su $G_1, \dots, G_k, k \geq 2$ komponente povezanosti grafa G

Neka je G_i komponenta povezanosti sa najmanjim brojem čvorova $\Rightarrow |V(G_i)| \leq \frac{n}{k}$

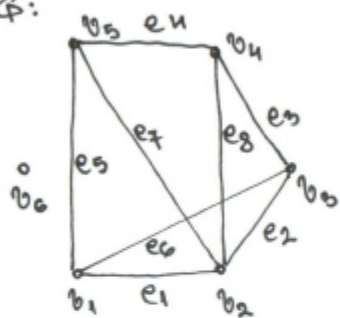
Neka je $v \in V(G_i)$

$$d_{G_i}(v) = d_G(v) \leq \frac{n}{k} - 1 = \frac{n-k}{k} \stackrel{k \geq 2}{\leq} \frac{n-2}{2} < \frac{n-1}{2} \quad \nabla$$

$$\delta(G) \geq \frac{n-1}{2} \Leftrightarrow \forall u \in V(G) \quad d(u) \geq \frac{n-1}{2}$$

- ГРАФОВИ И МАТРИЦЕ -

Г:

МАТРИЦА ИНЦИДЕНЦИЈЕ $B(G)$

$$b_{ij} = \begin{cases} 1, v_i \in e_j \\ 0, v_i \notin e_j \end{cases}$$

$$B(G) = \begin{matrix} & \begin{matrix} e_1 & e_2 & e_3 & e_4 & e_5 & e_6 & e_7 & e_8 \end{matrix} \\ \begin{matrix} v_1 \\ v_2 \\ v_3 \\ v_4 \\ v_5 \\ v_6 \end{matrix} & \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \end{matrix}$$

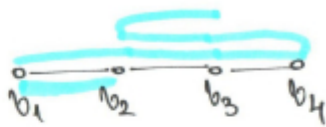
МАТРИЦА СУСЕДСТВА $A(G)$

$$a_{ij} = \begin{cases} 1, v_i v_j \in E(G) \\ 0, v_i v_j \notin E(G) \end{cases}$$

$$A(G) = \begin{matrix} & \begin{matrix} v_1 & v_2 & v_3 & v_4 & v_5 & v_6 \end{matrix} \\ \begin{matrix} v_1 \\ v_2 \\ v_3 \\ v_4 \\ v_5 \\ v_6 \end{matrix} & \begin{bmatrix} 0 & 1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \end{matrix}$$

T: Број различитих v_i-v_j шетњи дужине $k \geq 1$ у графу G једнак је елементу a_{ij} у матрици $A^k(G)$.

4. Odredi broj svih v_2-v_3 puteva dužine 7 u grafu

$$A(G) = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

$$A^2 = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

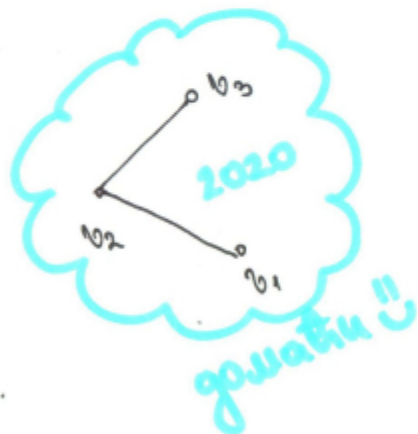
$$A^3 = A^2 \cdot A = \begin{bmatrix} 0 & 2 & 0 & 1 \\ 2 & 0 & 3 & 0 \\ 0 & 3 & 0 & 2 \\ 1 & 0 & 2 & 0 \end{bmatrix}$$

$$A^4 = A^3 \cdot A = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 3 & 0 \\ 0 & 5 & 0 & 3 \\ 3 & 0 & 5 & 0 \\ 0 & 3 & 0 & 2 \end{bmatrix}$$

$\vdots$

$$A^7 = A^3 \cdot A^4 = \begin{bmatrix} 0 & 13 & 0 & 8 \\ 13 & 0 & 21 & 0 \\ 0 & 21 & 0 & 13 \\ 8 & 0 & 13 & 0 \end{bmatrix}$$

$a_{23} = 21 \rightarrow$ Broj puteva dužine 7 u G od v_2 do v_3 je 21.

- Графички низови -

Низ је графички уколико постоји граф са n чворова и n ивица.

$(5, 4, 3, 2, 1)$ није графички низ

1° 5 чворова и $d(v_1) = 5$

2° неједнак број чворова и ивица

3° не постоји 2 чвора истог степена

6. Уверити да ли су следећи низови графички. За оне који јесу конструисати одговарајуће графове.

a) (4, 4, 3, 2, 1)

v_1	v_2	v_3	v_4	v_5
4	4	3	2	1
3	2	1	0	
	1	0	-1	

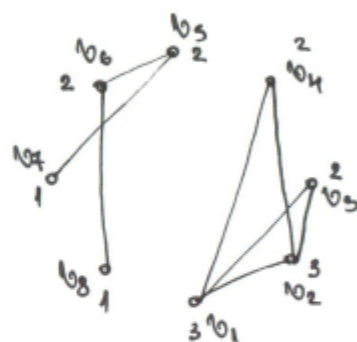
-1 не може бити
степен некег чвора

⇒ Низ није графички

b) (3, 3, 2, 2, 2, 2, 1, 1)

v_1	v_2	v_3	v_4	v_5	v_6	v_7	v_8
3	3	2	2	2	2	1	1
2	1	1	2	2	1	1	
	0	0	2	2	1	1	
			1	0	1	0	

1 0 1 1 0 1 1 0 0

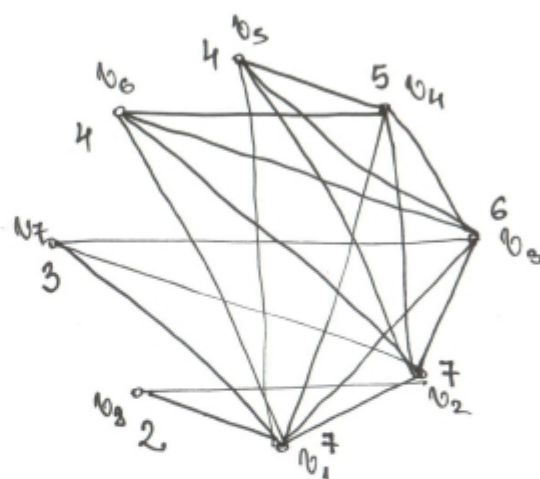

c) (7,7,6,5,4,4,3,2)

v_1	v_2	v_3	v_4	v_5	v_6	v_7	v_8
<u>7</u>	<u>7</u>	<u>6</u>	<u>5</u>	<u>4</u>	<u>4</u>	<u>3</u>	<u>2</u>
	<u>6</u>	<u>5</u>	<u>4</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>1</u>
		<u>4</u>	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>1</u>	<u>0</u>
			<u>2</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>0</u>	
				<u>0</u>	<u>0</u>		

d) (7,6,6,5,4,3,2,1)

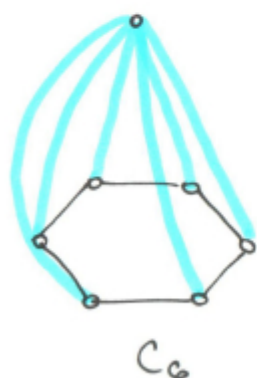
e) (7,4,3,3,2,2,2,1,1,1)

7. Покажите да постоје точно два неизоморфна графа са низом степena $(6, 3, 3, 3, 3, 3, 3)$.

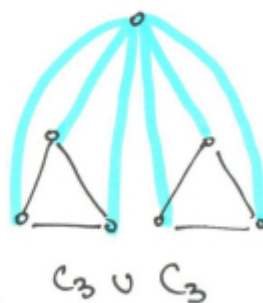
7 чворова $\Rightarrow$ један чвор је повезан са свим осталим

⑥ 3 3 3 3 3 3
2 2 2 2 2 2

Њођујмо 2-регуларан граф са 6 чворова
брисањем чвора који је био повезан са
свим осталим чворовима постојећег графа

$C_6 \vee C_3 \cup C_3$

СТАБЛА

Ацикличан граф = не садржи контуре

T_n - стабло са n чворова

СТАБЛО = ПОВЕЗАН + АЦИКЛИЧАН граф

T: Свака два чвора у стаблу су повезана јединственим путем.

T: Свако стабло са бар 2 чвора има бар 2 висетна чвора.

T: Свако стабло са n чворова има тачно $n-1$ грану.

МИНИМАЛАН повезан граф.

МАКСИМАЛАН ацикличан граф

1. Доказати да је свако стабло са бар два чвора бипартитан граф.

Знамо да је граф бипартитан ако не садржи неједне контуре.

Стабла не садрже никакве контуре, самим тим ни оне неједне.

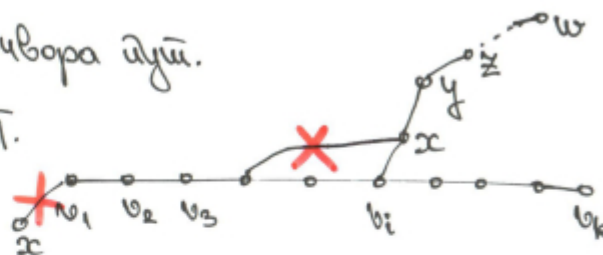
$\Rightarrow$ Стабла су бипартитни графови.

Шума је ацикличан граф.

2. Pokazati da je stablo sa tačno dva listna čvora put.

Neka je $v_1 v_2 \dots v_k$ najduži put u datom stablu T .

Dovoljno je pokazati da T nema više čvorova.

Ako postoji još neki čvor x koji je susjed v_1 (ili v_k), dobija se puti duži od maksimalnog
 $\Rightarrow$ Novi čvor može biti susjed samo nekom čvoru v_i , $i \in \{2, 3, \dots, k-1\}$

- x listni (3 listna čvora $\nless$)

- x ima nekih suseda y koji mora biti novi čvor (inače dobijamo ciklusu)

- y listni $\nless$

- y ima novih suseda z

- z listni $\nless$

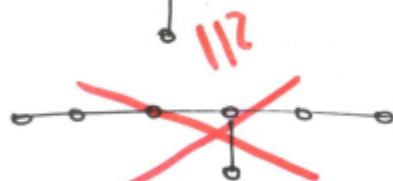
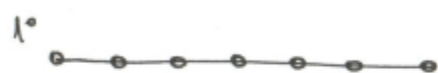
- z ima novih suseda

$\vdots$

Postupak je konačan (jer radimo sa konačnim grafovima ili smo dobili put koji je duži od maksimalnog)

$\Rightarrow \exists w$ listni $\nless$ (dobili 3 listna čvora)

3. Напиши сва неизоморфна структура са 7 чворова.

11 неизоморфних структура са 7 чворова

